ANUL XCVI — SIBIU, 25 Iulie 1948 — Preţul unui ex. Lei 8.— — Nr 17—18

Telegraful Roman

Organ naţional - bisericesc. — Intemeiat în anul 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Ahonamentul
pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 1000. Autorităţi şi străinătate Lei 1500. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45 — Articolele nepublicate nu se inapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.

Abonamentele şi inserţiunile
se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Nr. 5171/1948.

Notificare oficială

In Academia teologică „Andreiană“ din Sibiu, se pot înscrie absolvenţii cu diplomă ai Seminariilor teologice, precum şi absolvenţii liceelor teoretice cu bacalaureat.

Cererile de primire pentru anul academic 1948/49 şi de reînscriere pentru anii II-IV în Academia teologică «Andreiană» pentru toţi studenţii, chiar şi pentru cei ce au frecventat anul şcolar trecut, se vor adresa Consiliului Arhiepiscopesc din Sibiu până cel mai târziu la 1 Septemvrie 1948 însoţite de următoarele acte în original:

1. Extras de botez;
2. Extras de naştere;
3. Diploma de bacalaureat seminarial sau liceal;
4. Dovadă de purtare dela oficiul parohial local.
5. Toţi studenţii din toţi anii vor aduce o declaratie a părinţilor sau tutorelui că au luat cunoştinţă de condiţiunile de primire în Academie a fiului lor şi se vor conforma întocmai şi la timp. Declaraţia va fi semnată şi de preotul locului ca martor.
6. Foştii studenţi cărora le lipseşte vr'un act original dela Rectorat, îl vor aduce la înmatriculare.

Toţi studenţii sunt obligaţi a locui în Internatul Academiei şi a nu interprinde nimic contra dispoziţiunilor regulamentului şi a ordinelor Internatului.

Inscrierile la Academie se vor face în zilele de 1-9 Octomvrie 1948; în 9 – 10 Octomvrie studenţii se vor mărturisi şi cumineca. Intre 1 – 9 Octomvrie se vor ţinea şi examenele sesiunii de toamnă, diferenţă, anuale şi licenţă.

Deschiderea solemnă a anului academic se va face Duminecă în 10 Octomvrie 1948, iar începerea cursurilor Luni în 11 Octomvrie, ora 8 dimineaţa.

Studenţii vechi sau noui cari nu şi vor înainta cererile la timpul indicat, sau nu se vor prezenta la timp la înscriere, vor fi consideraţi retraşi din Academie.

Inainte de înscriere, fiecare student va achita la Oficiul de casă al Consiliului Arhiepiscopesc suma de 3000 lei ca primă rată din taxa de nternat plus 2850 didactru şi uzaj. Taxa de Internat este de 9000 lei pe anul şcolar 1948—49. La Rectorat studenţii vor achita tot la înscriere, suma de 1000 lei înscriere şi taxă de anuar.

Cei primiţi în Internat vor mai aduce următoarele alimente în natură, din care vor depune la înscriere 1/2 parte, iar restul la Crăciun:

130 kgr. făină de grâu, cernută
6 „ grăsime de porc topită
150 „ cartofi cal. I.
18 „ ceapă „ „
140 bucăţi ouă.
5 kgr. unt de lemn rafinat
15 kgr. porumb boabe (un ddl); poate fi înlocuit şi cu orz calitatea I.
5 „ brânză curată de oaie
15 „ fasole albă
3 „ prune uscate
1 „ săpun de rufe
4 „ slănină afumată
1 buc. ştergar de vase

Se atrage atenţiunea să nu se cheltuiască în zadar cu transportul de alimente necorespunzătoare, căci aceste se refuză.

Inscrierea se face la Rectoratul Academiei, după ce studenţii vor dovedi cu chitanţe, că au achitat rata I plus didactrul şi au depus la Internat 1/2 parte din cota de alimente. Tot la înscriere studenţii anului I din Arhiepiscopie sunt obligaţi să prezinte o declaraţie subscrisă şi de părinţi ori tutori, la oficiul parohial, în care se obligă, că după absolvirea cursurilor teologice vor intra şi vor servi cel puţin 5 ani în clerul Arhiepiscopiei, — în caz contrar, vor restitui ajutoarele de cari vor fi beneficiat din partea Arhiepiscopiei Studenţii din alte eparhii sunt obligaţi să achite deodată cu rata I de intreţinere, un adaos de 2000 Lei peste taxa de întreţinere în internatul Academiei, drept cheltueli cari nu pot fi acoperite din fondul Arhiepiscopiei de Sibiu.

Cei primiţi în Academia teologică (an I sau in alţi ani veniţi din altă parte) vor fi supuşi înainte de înmatricolare, unei vizite medicale generale la medicul şcoalei. Tinerii anului I vor trece şi un examen de aptitudini muzicale, cu caracter eliminatoriu.

Fiecare student va aduce cu sine îmbrăcămintea necesară, precum şi hainele de pat cu schimburile de trebuinţă, pentru spălatul cărora se vor îngriji singuri. Deasemenea vor aduce toţi câte o *saltea pentru paie.*

Părinţii protopopi, preoţii şi profesorii de religie sunt învitaţi a sfătui pe tinerii buni, ieşiţi din şcolile secundare, ca să îmbrăţişeze chemarea preoţească.

Absolvenţilor Academiei teologice „Andreiane» li se acordă titlul de licenţiat în teologie.

Preoţia a fost slujba cea mai de cinste şi mai iubită în trecutul neamului nostru, deschizând larg teren de muncă pentru binele poporului. Ea este şi astăzi chemarea care dă cele mai înalte rosturi pentru viaţa unui om. Pentru omul de studiu, teologia deschide cele mai vaste şi mai atrăgătoare perspective cu problemele ei vitale, cu realităţile cele mai esenţiale, spre care se îndreaptă preocuparea omului. Pentru omul de acţiune, care vrea să joace rol important în direcţionarea vieţii neamului şi a societăţii, preoţia oferă marile ei posibilităţi şi necesităţi misionare cu cuvântul şi cu fapta.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti a Consiliului arhiepiscopesc, ţinută la 6 Iulie 1948

Consiliul Arhiepiscopesc

Serbările dela Moscova

Telegrama I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae

Din prilejul serbărilor dela Moscova, privind a 500-a aniversare a autocefaliei Bisericii ortodoxe a Rusiei, I. P. Sfinţitul nostru Mitropolit, a trimis următoarea telegramă I. P. S. Sale Patriarhului Alexie din Moscova:

I. P. Sf. Patriarh Alexie
Moscova

Cu ocazia împlinirii alor 500 de ani dela înfiinţarea autocefaliei marei Biserici ortodoxe a Rusiei, în numele Mitropoliei Transilvaniei şi al meu personal Vă rugăm Inalt Prea Sfinţite să binevoiţi a primi felicitările Noastre şi cele mai călduroase urări de prosperitate pentru persoana I. P. Sfinţiei Voastre nouă prea preţuită, cum şi pentru clerul şi poporul pravoslavnic pe care-l păstoriţi.

Nicolae, Mitropolitul Transilvaniei

Astfel îşi exprimă Ardealul, care are motive speciale de recunoştinţă, participarea la serbările iubiliare dela Moscova. De altfel Ardealul şi-a trimis reprezentant demn şi de înaltă conştiinţă ortodoxă şi română, ca un nou Simeon Ştefan, pe P. S. Nicolae Colan al Clujului.

Serbările acestea ne aduc aminte de marile merite ale Bisericii Ortodoxe Ruse pentru poporul rus, pentru ecumenicitatea ortodoxă şi pentru misionarismul expansiv ortodox.

Pentru poporul rus convertirea la Ortodoxie în 988 „a însemnat trecerea la o fază mai înaintată“ de evoluţie: el intră în cercul de influenţă al culturii bizantine şi se împărtăşeşte din adevărul creştin în forma lui autentică, eliberându-se de negura credinţelor deşarte... Pe de o parte Ortodoxia a ridicat societatea rusă la un nivel spiritual, moral, social-politic mai înalt, de pe altă parte poporul rus a dat Ortodoxiei un suflet de o fervoare religioasă neobişnuită şi de profunzimi tulburătoare. Simbioza aceasta dintre Ortodoxie şi spiritul rus s'a dovedit fecundă dealungul veacurilor. Ea s'a verificat puternică şi creatoare până in vremea de azi. Isvoarele vitalităţii ei uimitoare sunt după cum afirma Patriarhul Serghie: fidelitatea faţă de duhul autentic al lui Hristos şi contactul necontenit cu massele populare şi cu năzuinţele lor spre progres.

Biserica rusă s'a menţinut pe linia dogmatică şi canonică primar-creştină, dând din sânul ei o mulţime de sfinţi, cari strălucesc ca tot atâtea întruchipări ale iubirii lui Hristos în lume. Ea însă a fost totodată animată de un luminat patriotism şi o caldă aplecare peste durerile şi vrerile poporului. Una din cele mai specifice manifestări ale spiritului Bisericii ruse este stareţismul, adică apariţia marilor personalităţi duhovniceşti, cari deveneau „tată“ al poporului, revărsând lumină, mângâiere, putere peste toate rănile şi suferinţele masselor populare. Asemeni lui Hristos, aceşti „stareţi“, cărora poporul li se adresa: „Tătucule“, vindecau „toată boala şi toată neputinţa din popor“.

Iar patriotismul Bisericii s'a dovedit efectiv în vremea războiului de apărare a Patriei Sovietice împotriva cotropitorilor hitlerişti. Ea a mobilizat sufleteşte massele şi a dat contribuţii materiale importante pentru front. Mulţi episcopi, în frunte cu I. P. S. Patriarh Alexei, mulţi preoţi au fost decoraţi pentru faptele de eroism, săvârşite în acest război.

Pentru ecumenicitatea ortodoxă, Biserica rusă a fost ca un scut şi un îndreptar permanent. Ea este o mândrie a Ortodoxiei şi a ţinut mereu treaz, fie prin relaţii spirituale, fie prin consfătuiri pan-ortodoxe, fie prin vizite sau cărţi de teologie, fie prin ajutoare materiale, spiritul ecumenic.

Astăzi tot datorită Bisericii ruse au devenit posibile consfătuirile pan-ortodoxe, pentru lămurirea problemelor esenţiale ale vremii.

Pentru expansiunea Ortodoxiei, spiritul misionar al Bisericii ruse a avut succese remarcabile nu numai în Răsăritul îndepărtat (Japonia, Coreia etc.), ci şi în Apusul catolic. Prin marii ei teologi, Ortodoxia a devenit cunoscută în Apus. Prin lucrarea ei s'au convertit dela Catolicism la Ortodoxie o mulţime de credincioşi, întemeind parohii noui în America, Franţa, Germania etc.

Aceste merite pentru poporul rus, pentru ecumenicitatea ortodoxă şi pentru expansiunea Ortodoxiei, fac din serbările iubiliare dela Moscova serbări ale întregii Ortodoxii. De aceea la ele participă delegaţi din toate ţările ortodoxe. In mijlocul vremilor de azi, Ortodoxia păşeşte înainte, călăuzită de adevărul divin, de spiritul sănătos al popoarelor şi de duhul iubirii, păcii şi dreptăţii sociale. Hristos este mereu viu pe altarele ei strămoşeşti. In comuniunea acestei vitalităţi ortodoxe neistovite, trimitem urarea noastră a Ardealului Bisericii Ortodoxe Ruse cu ocazia împlinirii celor 500 de ani de autocefalie: Hristos, Capul Bisericii, să o conducă şi în viitor pe drumul glorios al tradiţiilor ortodoxe necontenit creatoare.

1448 La iubileul autocefaliei 1948 Bisericii Ortodoxe Ruse

In 8 Iulie a. c. au început la Moscova serbările iubiliare de împlinire a 500 de ani de când soborul ierarhilor ruşi a ales în fruntea Bisericii Ortodoxe Ruse un mitropolit rus, proclamând astfel autocefalia, adică dreptul de organizare bisericească autonomă faţă de Patriarhia din Constantinopol. Soborul a hotărât totodată ca procedura aceasta de alegere a mitropolitului propriu şi conducerea de sine stătătoare a Bisericii ruseşti să se permanentizeze.

Acest eveniment crucial în istoria Bisericii Ortodoxe Ruse, aprobat ulterior de Patriarhul din Constantinopol şi ceilalţi Patriarhi răsăriteni, n'a fost rezultatul unei întâmplări; el a fost pregătit de toată desvoltarea Bisericii din Rusia, care, în decurs de aproape 500 de ani, a ajuns la maturitate, declararea autocefaliei fiind astfel expresia firească a acestei maturităţi. Prof. E. E. Golubinschi, în scrierea sa: „Istoria Bisericii ruse" (v. II. p. 513),[1] susţine că Biserica rusă avea drept la autocefalie mult înainte de proclamarea ei. Aceasta se vede şi din istoria Bisericii ruse. Odată creştinismul, cu toată moştenirea spirituală a Bizanţului, transplantat în solul fertil al poporului rus, un popor bine dotat şi mai ales cu un profund sentiment religios, a dat roade bogate atât în domeniul desăvârşirii morale, cât şi în cel al conducerii bisericeşti şi păstoririi credincioşilor. Din plămada creştină a sufletului rusesc s'au ridicat ierarhi luminaţi şi adevăraţi următori ai învăţăturii lui Hristos, ca s. ex. Mitropolitul Ilarion. Nu putem însă, trece cu vederea mai ales ceata călugărilor şi marilor pustnici dela Pecerscaia Lavra din Chiev, cari au strălucit ca nişte minunaţi luceferi ai ortodoxiei. Ei au fost mari atleţi ai dreptei credinţe şi ai poporului rus. De aceia Patericul Lavrei Pecerscaia, care cuprinde viaţa de desăvârşire creştină a acestor călugări, este una din cele mai populare cărţi din Rusia. Ea arată până la ce grad înalt spiritul rusesc a asimilat şi a întrupat adevărurile de credinţă, transmise lumii de Hristos.

La fel trebuesc amintiţi numeroşii sfinţi din Rusia răsăriteană, cari s'au ridicat pe aceleaşi culmi de trăire duhovnicească. Astfel: sf. mitropolit Petru, sf. Alexei, sf. Ştefan din Permi şi marele rugător şi luptător pentru pământul Rusiei, Prea Fericitul Serghie din Radonej, care a întrunit în sine toate idealurile înalte de atunci ale poporului rus. Ei au fost mari rugători şi mari oameni de acţiune pentru Biserica ecumenică, pentru poporul şi patria din care au răsărit.

Tot acum se pun bazele sistematizării filosofic-teologice, care şi-a găsit expresia deplină în sec. XVII—XIX.

Toate aceste elemente, de puternică lucrare a Duhului sfânt, dovedesc maturitatea, la care ajunsese Biserica rusă în sec. XV-lea.

Dar, prin creşterea şi întărirea ei, Biserica ajuta activ şi la creşterea şi întărirea Statului. Astfel că în sec. al 15-lea Statul rus câştigă în putere şi strălucire culturală şi începe să joace un rol important în arena istorică. De aceia colaborarea dintre Stat şi Biserică, împletirea armonică a activităţii lor, a devenit o tradiţie. Totuşi Biserica era încă dependentă de patriarhia din Constantinopol. E adevărat că şi în perioada în care Chievul era centrul bisericesc al Rusiei, mitropoliţii în mod excepţional începuseră a fi aleşi de soborul ierarhilor şi confirmaţi de Patriarhul din Constantinopol. Intre aceştia se numără sf. Ilarion (1051) şi Climent Smoleatici (1147), mitropoliţi de Chiev. Dar de obiceiu mitropoliţii erau trimişi direct dela Constantinopol, cari — în majoritate — sunt greci. Totuşi din sec. al XIII-lea se ridică din ce în ce mai des pe scaunul mitropolitan personalităţi ruse, cari erau mai bine pregătite decât cele greceşti în decadenţă. Aşa mitropoliţii: Ciril II, sf. Petru, sf. Alexei ş. a. Patriarhia de Constantinopol, din cauza permanentei ameninţări turceşti, începe a se desorganiza. Aceasta s'a văzut şi în faptul, că după moartea sf. Alexei (1378), Patriarhul numia adesea doi sau chiar trei mitropoliţi deodată, creind astfel tulburări în buna administrare a Bisericii ruse şi în poporul dreptcredincios (cf. Macarie: Istoria Bis ruse v. V c. 2 p. 277). Tulburarea s'a accentuat în 1476, când e numit mitropolit grecul Isidor, un aderent convins al unirii cu Roma şi participant la Sinodul unionist din Florenţa. De fapt între anii 1410—1453 şi scaunul patriarhal din Constantinopol era ocupat de unionişti.

Toţi aceşti factori şi toate aceste împrejurări istorice: maturitatea Bisericii ruse, întărirea Statului rus, decadenţa Constantinopolului, care în curând (1453) avea să fie cucerit de Turci, au pregătit terenul pentru realizarea autocefaliei. Vasile Vasilievici, Marele Principe al Moscovei, scrie în anii 1441 şi 1443 două scrisori Împăratului bizantin şi Patriarhului, în care le cere permisiunea ca episcopatul rus să poată alege şi instala un mitropolit rus. Scrisorile însă n'au ajuns la destinaţie, pentrucă Principele a fost informat că Impăratul şi Patriarhul au trecut la catolicism. Delegaţiile trimise s'au întors din drum. Dela Constantinopol nu se mai putea aştepta nimic. La Moscova circulau svonuri că Impăratul şi Patriarhul au fost puşi sub supraveghere, că între uniţi şi ortodocşi există mari divergenţe, că la sf. Sofia şi în biserica palatului se pomeneşte la slujbe numele papei ş. a. In aceste împrejurări marele Principe Vasile Vasilievici adună sinodul episcopilor ruşi, ca să aleagă mitropolit pe scaunul rămas vacant. Cercetând canoanele Bisericii şi istoria, soborul ajunge la concluzia că alegerea unui mitropolit rus independent este în conformitate şi cu canoanele ortodoxe şi cu desvoltarea Bisericii ruse. Astfel soborul alege ca mitropolit de Chiev şi a toată Rusia, în 15 Decemvrie 1448, pe sf. Iona. Aşa s'a săvârşit acest eveniment de epocală însemnătate în Biserica Ortodoxă Rusă. Aşa s'a început o pagină nouă în istoria acestei Biserici: mitropolia autocefală, devenită în sec XVI, patriarhia de Moscova. Patriarhatul, înlocuit vreme de 200 de ani prin conducerea sinodală (sf. Sinod), este restabilit în 1917, în timpul marilor frământări sociale din Rusia.

Sf. Mitropolit Iona a lăsat urmaşilor săi pilda unui ierarh străbătut de spiritul ecumenic al solidarităţii ortodoxe şi de neînfricată dragoste de ţară şi popor. Astfel el, cel dintâi, a întărit legăturile cu Biserica din Constantinopol care după căderea Bizanţului era în suferinţă, dându-i ajutoare importante. Tot el s'a arătat neîncovoiat şi clarvăzător în mijlocul neînţelegerilor dintre principii ruşi şi a năvălirii Tătarilor la Moscova. E acesta un început de tradiţie, ce s'a transmis tuturor ierarhilor ruşi în aceşti 500 de ani de autocefalie. In tot acest timp nu găsim nici un arhipăstor din fruntea Bisericii Ortodoxe Ruse, care să fi trădat ortodoxia sau poporul rus. Dimpotrivă istoria poate arăta multe figuri de ierarhi tari în dreapta credinţă şi de un patriotism luminat. Astfel cităm pe: Mitropolitul Macarie (1542—1564), neostenitul şi modestul savant al vremii sale; fericitul Patriarh Iov; fericitul Patriarh Ermogen, care a mucenicit pentru credinţa ortodoxă a poporului rus; fericitul Patriarh Filaret, care a dus la înflorire Biserica şi în deosebi fericitul Patriarh Nicon, marele reformator al Bisericii ruseşti.

Tot în acest timp de 500 de ani Biserica Ortodoxă Rusă s'a preamărit pe deoparte prin numărul cel mare al sfinţilor (între cari sf. Serafim de Sarov — sec. 18-lea — e unul din cei mai mari sfinţi ai Ortodoxiei şi ai creştinătăţii), pe de altă parte prin înflorirea ştiinţei teologice ruse, care ocupă loc de frunte în teologia creştină şi influenţează întreg Orientul ortodox. Traducerile ce s'au făcut în româneşte ne-au desvăluit numai un colţ din bogăţia şi profunzimea acestei ştiinţe teologice.

Aceasta este moştenirea, pe care au primit-o conducătorii mai noui ai Bisericii Ortodoxe Ruse: Patriarhul Tihon, Patriarhul Serghie şi Prea Fericitul Patriarh Alexei al Moscovei şi a toată Rusia. Pe linia acestor glorioase tradiţii, în mijlocul marilor prefaceri sociale de azi, arhipăstorii Bisericii ruse înscriu noui pagini de lumină în istoria ortodoxiei şi poporului rus.

Arhidiacon Ioan

[1] Toate datele sunt luate din „Jurnalul Patriarhiei din Moscova" Nr. 4/948 p. 22—25 [articol de N. Muraviev].

Un rău de înlăturat: Unirea cu Roma

La sfârşitul secolului al XVIII-lea, Românii ardeleni din amândouă bisericile, ortodoxă şi unită, făcuseră cerere la împărăţia din Viena să le permită a se reuni bisericeşte, spre a pune capăt desbinării dintre fiii aceluiaş neam. Consilierii împăratului îl sfătuiră pe acesta să nu admită cererea, motivând că menţinerea Românilor în desbinare e un rău necesar, *malum benepositum*, spre mai uşoara stăpânire a lor, conform principiului politicii vieneze: *divide et impera*, uniţii fiind necesari ca Gegengewicht pentru ţinerea în frâu a ortodocşilor şi viceversa.

Ca un rău inevitabil, spre scăparea de alte rele, au acceptat unii dintre Românii ardeleni la sfârşitul veacului al XVII-lea unirea cu Roma, precum ne convinge analiza motivelor care au dus la acea desbinare bisericească.

Urmărirea desfăşurării evenimentelor ne convinge apoi că răul a adus şi el rele, chiar dacă a înlăturat alte rele. Relele pentru înlăturarea cărora au acceptat unii Români desbinarea bisericească, azi sunt complet înlăturate, încât e natural să ne punem chestiunea: La ce să mai menţinem azi dezbinarea?

Cei ce au primit unirea au făcut-o din nevoia, că numai cu acest preţ puteau spera uşurarea relelor de care suferau. Azi însă nevoia şi sila aceea nu mai există.

Relele pe care voiau să le înlăture prin vânzarea intregrităţii bisericeşti şi religioase erau: lipsirea de drepturi a Românilor ortodocşi sub stăpânirea de alt neam şi de altă lege. Lipsirea aceasta de drepturi era mai simţită de clerul român, supus iobăgiei în rând cu poporul, în timp ce clerul maghiar şi german nu numai că era scutit de iobăgie, dar avea şi privilegii, averi bisericeşti, salar, drepturi şi scutiri. In anii ce au urmat ocupării de Austrieci a Ardealului clerul român a simţit mai greu ca oricând diferenţa aceasta de tratament, fiind încărcat an de an cu dări speciale în bani şi în natură pentru cheltuielile războiului de 16 ani (1683—1699) austro-turc, preoţii români fiind impuşi anume ca Românii cei mai înstăriţi, în timp ce preoţii altor neamuri, deşi cu sesii şi salare şi cu venituri mai mari, erau scutiţi pentru motivul că aparţineau unei biserici recepte, pe când a Românilor era numai tolerată.

Dietele din 13 II şi 18 XI 1687 din Făgăraş impuseră preoţimea română cu darea extraordinară pentru războiu: 6000 fl., 1000 cubule grâu, 1700 cubule ovăs, 120 buţi (à 40 ferii) vin, 240 vite, 600 care fân, cea din Iernut, 26 Iulie 1787 cu încă 2000 fl. Dieta din Făgăraş 24 Ian. 1688: 100 cubule ovăs, 10 III. 1688: 100 kg. grâu pe fiecare preot român. 2 I 1689: 6250 fl., 300 cubule grâu, 500 c. ovăs, 15 buţi vin, 20.000 kg. carne, 150 cară fân. In 15 Iulie 1689: preoţii români 5000 fl., 4000 cubule grâu, 10.000 kg. carne, 14 buţi de vin, 400 c. ovăs, 50 cară fân, şi aşa an de an. In 1698, când protopopii români s'au încovoiat sub povară, darea de ovăs a preoţilor români era 2000 de câble, iar din darea în bani de un milion de florini pe ţară partea cea mai mare o plăteau ei, pe cei din pământul crăiesc căzând 1500 fl. Dieta din 1702 se plângea că prin unirea preoţilor români cu Roma fiscul pierde şi darea lor regulată (ordinară) de 9—10.000 fl anual.

Presiunea economică i-a impins pe preoţii români la actul unirii cu Roma, în primul rând. Bărnuţ în discursul din 14 Mai 1848 o evoca plastic, prin icoana celor doi preoţi întâlniţi de vlădica Teofil mânând porcii proprietarului şi strigându-i cu lacrimi, să-i scape că pier. (Maior Ist bis. p. 82): Ii sileau domnii locurilor să le ierneze câinii de vânătoare în aceeaşi casă cu sine.

In al doilea rând, i-a împins presiunea politică. Anume, stăpânirea austriacă le promitea uşurarea stării economice numai cu condiţia unirii cu Roma.

Motivul stăpânirii pentru această condiţionare era faptul că avea nevoie de partizani în Ardeal şi casa de Habsburg fiind catolică, nu putea conta decât pe catolici ca partizani. Ungurii şi Secuii erau calvini, Saşii luterani, Românii ortodocşi, în Ardeal. Mijlocul prin care urma să-i câştige pentru catolicism era cumpărarea prin avantaje materiale, conform parolei cardinalului Kollonici: Faciam Hungariam captivam, deinde mendicam, postea catholicam. (Să cuceresc Ungaria, apoi s'o sărăcesc şi pe urmă o convertesc). Treaba mergea mai uşor cu Românii, decât cu celelalte neamuri, căci ei erau sărăciţi gata. Era şi mai rentabilă cu ei, căci erau cei mai numeroşi. Câştigându-i pentru catolicism, partidul catolic, deci austriac, devenea cel mai numeros în Ardeal şi totodată slăbea cel calvin, atotputernic până atunci, pierzându-i pe Români din tutela lui de până atunci.

Deodată cu trupele de ocupaţie, în 1687 şi 1688, veniră deci în Ardeal iezuiţii şi începură a le spune Românilor să se unească cu catolicii, căci aşa vrea împăratul şi că în schimb împăratul le va da drepturi egale cu ale catolicilor. Propaganda aceasta o denunţa la Moscova în 13 IX 1688 arhimandritul din Athos Isaia, precizând că Iezuiţii le spuneau Românilor şi aceea, că în zadar s'ar opune, căci împăratul îi va sili prin decret la unire.

Statul catolic ardelean l-a şi rugat pe împărat în Sept. 1697 să dea acel decret prin care să-i provoace pe Români la unire şi să le promită drepturi în schimbul unirii.

Impăratul ar fi dat bucuros acel apel, dar nu-i permiteau raţiuni de stat: răsboiul cu Turcii mergea greu şi apelul putea ridica împotriva sa partidul calvin, puternic încă în Ardeal, şi putea primejdui succesul războiului.

A trebuit deci să amâie acel apel către Români pentru unire 10 ani încheiaţi, până ce a câştigat războiul prin lupta dela Zenta în 11 Sept. 1697.

Atunci plecă la Viena Baranyi cu misiune dela statul catolic. Primul ministru Kinski ceru învoirea guvernatorului şi a cancelarului Ardealului, Bánfi şi Bethlen, pentru lansarea acelui apel. Cei doi demnitari calvini se opuseră din răsputeri, dar peste jumătate de an, petrecută de Baranyi în Viena, împăratul lansă totuşi apelul. El e conceput în termeni cari menajau susceptibilitatea protestanţilor şi uşurau primirea lui de către Români, reducând condiţiile unirii la una singură: primirea primatului papal. Apelul nu cerea decât unirea preoţilor, şi numai lor le şi promitea în schimb avantaje materiale, poporul nu era pomenit, el urmând a fi atras de preoţi cu ei fără ştirea lui şi fără a primi vre-o uşurare.

Iată acel apel, din 14 April 1698, prin care porni împăratul din Viena acţiunea pentru desbinarea Românilor ardeleni, care durează şi azi deşi nu mai există factorii cari au avut interesul de a o porni şi menţine: „Acei preoţi români de rit grec, cari păstrându-şi ritul, vor recunoaşte pe papa, se vor bucura de privilegiile preoţilor catolici, cei ce se vor uni cu altă religie receptă, vor primi privilegiile preoţilor acelei

PACE IN PAROHIE

— Insemnări dintr'un jurnal pastoral —

Părintele Iosif își începuse lucrarea pastorală într'o parohie de munte. De multă vreme nu mai fusese acolo preot anume. Din pricina aceasta, oamenii tare s'au abătut dela cele bune și dela rânduelile lui Dumnezeu. Părintele era tânăr și voia cu orice chip să îndrepte pe oameni, și asta cât mai în grabă. De aceea n'a zăbovit a le spune Duminecă de Duminecă năravurile rele și a lovi cu biciul mustrării când în unul când în altul. Caci nu știa, sau uitase părintele, că viermele se scoate din floare nu rupându-i petalele. N'a trebuit multă vreme ca activitatea părintelui să se aleagă cu o stare răsboinică între el și credincioși. Oamenii îl ocoleau, se temeau de vorba lui ascuțită și dacă n'ar fi fost iubitori de Dumnezeu și biserică mai că l-ar fi lăsat singur să se certe cu pereții. Aceasta până la un timp. Odată unul dintre ei, întâlnindu-l pe părintele pe o cărare, puse mâna pe frâul calului și opri pe părintele din mers, zicându-i: „Ascultă părinte, noi suntem neam de ciobani și știm că păstorul nu-și ocărăște oile, chiar când ele sunt rele. Și-apoi nici la lupi nu se strigă atâta, cât strigi sfinția ta la noi. De aceea te rugăm să-ți schimbi vorba și sfatul de vrei să te urmăm, de unde nu ne-om căuta un alt păstor"...

Insemnarea aceasta o întâlnesc pe primele file ale jurnalului meu pastoral. Intâmplarea mi-o spusese, în șoaptă, chiar în ziua instalării, unul din cei mai vechi membri ai Consiliului parohial. O știa și el de mult și voia, poate, în acest chip să mă prevină. De atunci îmi vine mereu în minte, ori de câte ori aud de vreo neînțelegere între preot și poporul său. Imi vine să sărut mâna moșneagului, care m'a făcut să înțeleg, dela primii pași în pastorație, că apropierea oamenilor de altar se poate câștiga și menține numai cu duhul păcii. Că preotul trebue să aibă o capacitate de iubire superioară pentru toți, chiar și pentru cei ce nu-l înțeleg și îl urăsc Că în pastorație nu se poate porni pe cale negativă, ci pe una pozitivă. Chiar dacă e vorba de o „pastorație drastică", și aici trebue lucrat prin iubire și din iubire.

Desigur, făcător de pace se cuvine să fie orice creștin, însă în primul rând și în chip special preotul. El este slujitorul păcii între oameni și al împăcării lor cu Dumnezeu. Calea mântuirii nu e alta decât calea păcii. De aceea pastorația nu se poate folosi de mijloace care duc la neînțelegere, discordie și vrajbă. Ceea ce Hristos a făcut pe cruce pentru toți — împăcând pe oameni cu Dumnezeu — aceea se cade să facă preotul în parohia sa, în numele lui Iisus și cu ajutorul Lui. Doar credincioșii nu-i cer preotului să se răstignească, dar îi cer și lui o jertfă: jertfa ambiției, a amorului propriu, a egoismului. Credincioșii vreau să vadă în preot un om al păcii, un om care să aibă o picătură din iubirea pe care Iisus a avut-o pentru noi toți. Toate privirile sunt îndreptate spre el când e vorba de pace și împăcare între oameni. Pe el l-au auzit mereu rugându-se „cu pace" lui Dumnezeu și „pentru pacea a toată lumea".

El e chemat de atâtea ori să facă pace în familii, între soți, între părinți și copii, între atâția și atâția dintre ei. Căci el este îngerul și solul păcii în parohie.

Insă, pentru a-și putea împlini această înaltă misiune pastorală, preotul trebue să fie el însuși un om cu duhul păcii, un om al cărui temperament, chiar când e mai voluțional, să fie condus de iubirea iertătoare și creatoare de pace. Această iubire îi dă puterea să ierte chiar anumite atitudini pornite împotriva lui, din neștiință sau răutate.

Ce fericită este parohia unde domnește pacea, pacea între oameni, pacea între păstor și turmă, pacea în toate sufletele. Ce fericit păstorul, care poate spune cu Iisus: „Vă dau vouă pacea" (Matei 14, 27). „Și pacea lui Dumnezeu, ceea ce covârșește orice minte, va păzi inimile voastre și cugetele voastre, în Hristos Iisus" (Filipeni 4, 7). **Părintele VASILE**

(Continuare din p. 2)

religii, cei ce nu se vor uni cu niciuna, vor rămânea în starea de până acum".

Apelul avu efectul că în 7 Oct. 1698 iezuitul din Alba-Iulia, Baranyi, putu lansa între protopopii români spre semnare un manifest de unire, redactat de el cu unii din ei (cel din Daia și cel din Sebeș) în sensul că primesc unirea în numele lor, al vlădichii și al preoților, in sensul propus de împărat, adică primind un singur punct, primatul papal, dar și acela redus numai la confirmarea vlădichii, ales de ei și sfințit de patriarhul ortodox din Carloviț, de papa, orice amestec sau schimbare în biserica românească din Ardeal fiindu-i interzisă sub sancțiunea anulării unirii. In schimbul acestei uniri ei așteaptă „privileghiomurile" promise de împărat.

Manifestul circulă pentru semnare la protopopi și-l semnară 38 din cei 54, unii după ce luară întâi autorizarea preoților lor, cum mărturisea peste două luni protopopul Mihai din Călata.

Așa s'a început unirea ardeleană, care mai târziu a devenit desbinarea Românilor ardeleni și care și inițial însemna desbinarea lor de cei din afara Ardealului și de cei nesemnați.

Motivele cari au produs acest compromis nu sunt suficiente pentru a scuza acțiunea protopopilor, supuși „schimbării aceștii lumi înșelătoare" cum spun în manifestul lor. Prin iobăgie și dări insuportabile i-a silit stăpânirea străină pe fruntașii preoților români să-și vândă integritatea legii strămoșești spre a cumpăra oarecare ușurare.

Dar adevărata vinovată de acest târg, e stăpânirea habsburgă care a căutat să-și întărească partidul, cumpărând suflete. E vina pe care o mustră Iisus, zicând: „Vai celor ce încunjură marea și uscatul spre a face prozeliți". Vina e mărită prin viclenia de a nu plăti decât preoților spre a câștiga întregul popor. Ba nici preoților nu le-a plătit decât după ce vlădica Inochentie i-a cerut stăpânirii socoteală în 1744, spunându-i răspicat: „Eu și clerul meu m'am unit sub condiția de a obține acele beneficii și foloase, de cari se bucură romano-catolicii, altminteri ne-am face chiar și Turci". Abia după această intervenție amenințătoare a lui Micu și după și mai amenințătoarea criză a unirii provocată în același an de Visarion, s'a îndurat stăpânirea a ordona să li se dea preoților uniți sesii (terenuri de hrană) „acolo, unde e pământ de ajuns".

Dar nu numai în acest punct i-a tras pe sfoară stăpânirea vitregă pe cei cu cari încheia târgul din 1698, ci și în cel al pretențiilor ce formula pentru sine în schimbul foloaselor promise:

Apelul împăratului cerea numai declarație de recunoaștere a papii și răspunsul protopopilor preciză că ei acceptă târgul în condițiile oferite „de înălția sa împăratul în milostenia decretumului înălții sale" adăugând și două postscripte, ca încolo toată legea să stea pe loc și autonomia bisericii române să nu sufere altă știrbire decât confirmarea de împărat și de papă a mitropolitului, ales de soborul protopopilor.

Cum au falsificat agenții stăpânirii pactul în acest punct vom arăta în alt articol.

Pentru încheierea celui de față constatăm că pactul din 1698 a fost rezultatul unei silnicii economice, o încercare de ușurare a iobăgiei în care cufundaseră oligarhii exploatatori ai regimurilor străine clerul și poporul român dela 1438 până la 1698, regimul imperialist austriac nepermițându-le strămoșilor noștri altă portiță de scăpare.

Astăzi, în sfârșit, iobăgia a dispărut și sila unionistă, menținută și de ultimii regi hohenzollerni ai României prin concordatul impus regelui Ferdinand in timpul agoniei sale, în 1927, prin amenințări duhovnicești abuzive, și susținut prin acțiunea diplomației catolice internaționale, întărită mult de Mussolini, a dispărut și ea.

Avantajele ce ni le-ar mai îmbia organizația internațională papală sunt azi mai discutabile ca oricând. E momentul deci ca urmașii protopopilor dela 1698 să aplice clauzula dirimentă a pactului: „de nu ne vor lăsa pe noi și pe rămășițele noastre într'această așezare, pecețile și iscăliturile noastre care am dat să n'aibă nicio tărie". Să rupem deci aceste peceți care aservesc o parte a bisericii române unei puteri străine, politice în primul rând, care în 1940, în timpul atotputerniciei fasciste, a arătat ce bine îi vrea acelei părți a Ardealului unde sunt credincioșii bisericii unite, cum arătase și în 1913 prin înființarea episcopiei de Hajdudorogh. Să rupem pecețile care mențin spărtura în unitatea și independența noastră și țin deschisă portița spre exercitarea unei jurisdicții de peste hotare în interiorul țării, acum când ne avem patriarhia noastră care ne asigură completa independență. Să le rupem, pentrucă pactul a fost alterat de stăpânire prin falsuri și călcări pe care le vom expune în articolul viitor, despre primele acte ale unirii.

Hramul dela Sâmbăta

Anul acesta, ca și în anii trecuți, sfânta Mânăstire „Brâncoveanu" dela Sâmbăta de sus se pregătește pentru prăznuirea hramului ei: *Adormirea Maicii Domnului (15 August).* **Munții, dealurile și câmpurile se împodobesc deosebit, ca să primească în această „gură de rai" pelerinii ostenitori în ale Domnului. Căci și făptura laudă pe Domnul! Mânăstirea își primenește vestmântul, ca să i găzduiască pe toți. Dar mai ales călugării, sub călăuzirea I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, starețul acestei sf. Mânăstiri, își pregătesc armele duhului ca hramul mânăstirii să fie o cuvioasă închinare Maicii Domnului și amintire a ctitorului ei, Constantin Brâncoveanu și un îmbelșugat ospăț duhovnicesc pentru toți credincioșii.** *Va sluji I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, înconjurat de un mare sobor de preoți;* **se vor face privegheri, spovedanie, sf Impărtășanie ș. a.**

Ca la o nouă Vitezdă să vie tot sufletul necăjit și dosădit să primească darurile lui Hristos cele tămăduitoare. Ca la un praznic de bucurie, să vie tot sufletul înseninat de pacea lui Hristos, cuprins de valurile iubirii Lui, ca să preamărească împreună pe Maica Domnului, ocrotitoarea pământenilor și isvorul bucuriei. Să vie preoții în fruntea turmei lor dreptcredincioase, să vie credincioșii, urmând glasul de chemare al păstorilor lor, care e glasul lui Hristos, să vie și greco-catolicii, ca într'un duh să preamărească pe Mântuitorul, celce dorește ca toți „una să fie", și să cinstească pe Voevodul Brâncoveanu, luptătorul drepteicredințe și chemător la unitatea cea dintâi. Să se înfrățească toți, dela Vlădică până la opincă, păstor și turmă, ortodocși și greco-catolici, în aceiași credință, în aceiași rugăciune, în aceiași dragoste. Sufletul poporului să se adape din „isvorul tămăduirilor", care de veacuri i-a fost înviorare, întărire și mântuire. Mânăstirea „Brâncoveanu" este un centru viu de dinamizare duhovnicească a sufletului românesc pe linia curată a Ortodoxiei strămoșești. Acțiunea ei spirituală și socială este totdeodată conformă cu năzuințele și trebuințele sufletești ale vremilor de azi. Căci Ortodoxia, având spiritul autentic al lui Hristos, este permanent actuală: ea e viață, e dialectică vie, contribuind astfel la progresul neistovit al omului și al societății omenești.

Mânăstirea „Brâncoveanu" se pregătește de marele praznic al Adormirii Maicii Domnului! Ea cheamă pe toți credincioșii la ospățul bucuriilor cerești. Maica Domnului, cu pruncul Iisus în brațe, îi cheamă pe toți sub acoperemântul rugăciunilor ei. Să mergem, să vedem — și să ne bucurăm duhovnicește. **T. R.**

Răspândiți

Telegraful Român

VITRINA CĂRȚII

I. P. S. Mitropolit Nicolae de Crutițchi și Colomenschi: *Predici, Cuvântări, Pastorale.* Moscova 1947, p. 256.

In editura Patriarhiei din Moscova a apărut de curând volumul de predici, cuvântări și pastorale al unuia din cei mai populari predicatori ai Bisericii Ortodoxe ruse, I. P. S. Mitropolit Nicolae de Crutițchi și Colomenschi. Dela prima vedere te impresionează plăcut execuția tehnică ireproșabilă, cu vignete și figuri de artă bisericească, din care respiră o atmosferă spirituală de sobrietate și simplitate primar-creștină.

Volumul cuprinde, în 256 de pagini, 26 de predici, 17 cuvântări ținute în anii 1941—1946 și 5 pastorale către credincioși din anii 1941—1943, când era exarh al Ucrainei. In anii aceștia I. P. S. Sa a rostit cel puțin 200 de predici și cuvântări anual. Cum însă ele n'au fost scrise, în volumul de față a adunat pe acelea care au fost stenografiate de ascultători din inițiativă proprie și au fost publicate apoi în „Jurnalul Patriarhiei din Moscova".

Din conținutul predicilor, cuvântărilor și pastoralelor se desprind: limpezimea stilului, profunzimea ideilor, cunoașterea vie a Sfintei Scripturi, prospețimea perspectivelor, grija de mântuirea sufletească a credincioșilor, sentimentul patriotic și bunătatea și iubirea arhipăstorului, care se identifică cu toate năzuințele turmei sale. In predici se expun clar și pe înțelesul tuturor, cu numeroase citate din Sf. Scriptură, diferite adevăruri de credință. Expunerea este vie, logică, plină de imagini și comparații concrete, apropiind astfel învățăturile divine de sufletul poporului și de nevoile lui de astăzi. Ca și Mântuitorul, I. P S. Sa îndreaptă atenția ascultătorilor spre frumusețile naturii, pentruca să le ridice gândul spre zările vieții veșnice. Iată titlurile câtorva predici, care arată pe de o parte varietatea subiectelor, pe de alta caracterul lor de probleme actuale: Pace (pe care am publicat-o în traducere). Lumină, Frumusețe, Sufletul, Sfârșitul, Pocăință, Viața nouă, Bucuria, Legea iubirii, Nu există moarte, Mucenicii, Biserica, Intâlnire cu Hristos, Jug și sarcină, Sete, Viața și moartea, etc. Din toate iradiază lumina optimismului creștin. In deosebi evidențiază necesitatea iubirii dintre indivizi și popoare, întrucât toți sunt fiii aceluiași Tată ceresc.

Cuvântările și pastoralele au caracter patriotic. In ele se reflectă adânca iubire de patrie, din care izvorăște capacitatea de jertfă pentru salvarea și binele poporului. E un fragment din contribuția clerului ortodox la apărarea patriei sovietice.

In toate se simte sufletul mare, bun și plin de iubire, al unui Ierarh, care propovedueşte „cu timp și fără timp" pentru slava Bisericii, izbăvirea patriei și mântuirea poporului dreptcredincios. Dacă ținem seama de cele 200 predici pe an, activitatea aceasta excepțională nu poate veni decât dintr'un zel cu adevărat apostolic. Nu există niciun număr din „Jurnalul Patriarhiei din Moscova", în care să nu se publice o predică sau o cuvântare a I. P. S. Sale.

Dacă Dumnezeu ne va ajuta, intenționăm a traduce și a publica în românește predicile I. P S. Mitropolit Nicolae Crutițchi, ca să cunoaștem astfel mai direct și mai bine pe unul din marii Ierarhi ai Bisericii ortodoxe ruse.

Arhidiacon **Ioan**

*

Note bibliografice

Un strănepot al Preotului Radu Șapcă din Celeiu-Romanați, în revista *„Albina"* din 18 Iulie a. c., oferă date noui despre viața străbunicului său. Radu Șapcă s'a născut în Ianuarie 1784, la Galatisa (Macedonia). Tatăl său era preot macedonean. In 1804, R. Șapcă e hirotonit preot. Din pricina persecuțiilor turcești, se refugiază în 1821 la Celeiu. Aici muncește ca orice clăcaș, fiind foarte iubit de popor pentru bunătatea, modestia și înțelepciunea lui. Activitatea lui revoluționară e cunoscută. După revoluție e arestat de Turci și trimis într'o închisoare din Asia-Mică. De aici evadează și în 1857 devine egumen al mânăstirii Brâncoveni. Moare în 1860, la vârsta de 76 ani. Mormântul lui e în cripta mânăstirii.

INFORMAŢIUNI

INTERNE:

Consiliul de Miniştri din 17 Iulie a. c. pentru a se putea aduce la îndeplinire dispoziţia constituţională cu privire la libertatea deplină a cultelor religioase, a aprobat abrogarea legii din 12 Iunie 1929 referitoare la concordatul cu Vaticanul, denunţarea concordatului şi încetarea aplicării dispoziţiunilor lui odată cu această denunţare.

Foaia diecezană a eparhiei Caransebeşului din 11 Iulie a. c. descrie vizitele arhiereşti ale P. S. Veniamin în cele 16 comune de pe Valea Almajului din jumătatea a doua a lunei Mai a. c. E o misiune plină de bogate roade duhovniceşti.

Consiliul eparhial al Caransebeşului a hotărât să adăpostească peste vară în Internatul teologic copii de muncitori dela mai multe fabrici din Timişoara.

Un grup de preoţi ploeşteni (între cari amintim pe: Pr. A. Slăvescu, Pr. V. Iliescu, Pr. N. Balotescu, Pr. C. Galeriu, d. I. Teodorescu), venind prin Piteşti, Curtea de Argeş, pe Valea Oltului, au sosit Joi, 15 Iulie a. c. la Sibiu. Aici au fost găzduiţi la Academia teologică; au fost primiţi în audienţă de I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, care le-a vorbit despre specificul ortodoxiei ardelene şi le-a împărţit cărţi; au vizitat Răşinarul, Dumbrava, Astra, Şcolile normale, Biblioteca Academiei, Muzeul Bruckenthal etc. Din Sibiu şi-au continuat călătoria deplin satisfăcuţi de cele văzute, spre Braşov.

Consiliul superior al Tuberculozei a hotărât ca alături de cele 21 centre antituberculoase judeţene, să se înfiinţeze alte 13. De asemenea se vor înfiinţa secţii pe lângă fiecare spital judeţean. Se vor da şi suplimente de raţii alimentare pentru cei ce sunt în tratament.

In regiunea Lunca Prutului s'au făcut descoperiri de aşezări omeneşti preistorice (casă, vase de lut ars, cimitir — din a. 2300—2000 a. Hr. —) la Dealul Movilelor. In com. Frumuşica s'au găsit vase din sec. V a. Hr., cari arată influenţa greacă în părţile acelea.

S'a înfiinţat la Ministerul Sănătăţii „Direcţia Ocrotirii Mamei şi Copilului". Misiunea ei e să organizeze case de naştere, case ale copilului, creşe, bucătării de lapte (există pentru 485.000 copii), sanatorii pentru copii, colonii de vară. Tot în acest scop iau fiinţă „oficiile de ocrotire judeţene", spre a reduce mortalitatea infantilă şi a creşte copii sănătoşi.

EXTERNE

Luni, 12 Iulie, de sf. apostoli Petru şi Pavel (stil vechiu), sf. Liturghie a fost celebrată de I. P. Fericitul Patriarh Alexei al Moscovei şi întregii Rusii, asistat de I. P. S. S. Lor Iustinian al României, Calistrat al Georgiei, Gavril al Serbiei şi de şefii celorlalte delegaţii streine. După aceea a avut loc o recepţie, cu prilejul căreia I. P. Fericitul Patriarh Alexei a mulţumit călduros Generalissimului Stalin şi guvernului sovietic pentru atitudinea lor favorabilă faţă de aceste festivităţi.

In Italia s'a atentat la viaţa Secretarului Partidului Comunist, Palmiro Togliatti. Din pricina aceasta sunt mari frământări în toată ţara.

In Palestina a intrat în vigoare un nou armistiţiu.

In problema Berlinului occidental a avut loc un schimb de note între anglo-franco-americani şi U. R. S. S. Guvernul sovietic arată că rezolvarea acestei probleme depinde de întreg complexul problemei germane şi că prin acţiunea separatistă anglo-americanii şi-au redus la zero dreptul lor de-a participa la ocuparea Berlinului.

Fruntaşii „Acţiunii catolice" din Ungaria au fost acuzaţi de activitate subversivă împotriva guvernului.

Intre Bulgaria şi Ungaria s'a semnat un tratat de prietenie, colaborare şi asistenţă mutuală.

In Bulgaria pe şantiere lucrează şi brigăzi de preoţi. O ceată de 38 preoţi, ce sapă un şanţ de 600 m. pentru construirea unui dig, a depăşit norma cu 62%.

Abrogarea Concordatului

Hotărârea Consiliului de Miniştri din 17 Iulie a. c. de-a abroga legea pentru aprobarea Concordatului din 1929 este o reparaţie, ce o aşteptam de mult, a nedreptăţii ce s'a făcut Bisericii ortodoxe majoritare. La vremea sa Biserica ortodoxă şi-a spus părerea, prin glasul autorizat al I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae. Amintim numai că în şedinţa senatului din 23 Mai 1929 I. P. S. nostru Mitropolit, într'o cuvântare magistrală care a impresionat profund şi opinia publică română, a dovedit; 1. *Că încheierea Concordatului este anticonstituţională; 2. Că prin Concordat Statul se pune în slujba prozelitismului catolic; 3. Că prin Concordat se creiază privilegii unei Biserici minoritare în dauna Bisericii majoritare; 4. Că statul îşi nesocoteşte astfel propriile sale drepturi.*

Denunţarea Concordatului desfiinţează privilegiile ilegale şi nedrepte acordate Bisericii catolice, deschizând calea spre aplicarea libertăţii şi egalităţii de tratament faţă de toate cultele religioase din România. Vom reveni în Nr. viitor mai pe larg. T. R.

Dela Administraţia Telegrafului Român

Publicăm în continuare lista parohiilor, cari şi-au plătit abonamentul pe anul 1947 şi 1948, în ultimele două săptămâni:

Blăjel, Sibişelul-nou, Aciliu, Părău, Stejerel. Araci, Jibert, Boşorod, Sohodol-bis.-veche, Josani, Săsciori, Brad, Ilia, Cernatul de jos. Boiu, Rapoltel, Galeş, Apaţa, Chişcădaga, Boholţ-Făgăraş, Guşteriţa, Armeni, Vulcan-Jiu, Berivoii-mari, Tg.-Săcuesc, Feldioara-Făgăraş, Rapolt, Albeşti, Sebeşul-de-sus.

Mulţumim călduros P. C. Parohi, cari ne-au înţeles şi ne ajută. Nădăjduim că pilda acestora va fi urmată de toate parohiile şi de toţi abonaţii **Telegrafului Român.** E o datorie de conştiinţă pentru fiecare preot să sprijinească, prin plata abonamentului la timp, singura foaie de orientare preoţească a arhiepiscopiei noastre.

Programul

serviciilor religioase la sfânta Biserică Catedrală din Sibiu pe luna August 1948

1. In fiecare zi dimineaţa la ora 6½ Utrenie şi în continuare *Sfânta Liturghie.* In fiecare seară la ora 6 Vecernie. *Marţi* seara după Vecernie se slujeşte „Acatistul Sf. Antonie cel Mare". *Vineri* seara, după Vecernie, se slujeşte *Acatistul Maicii Domnului.*

2. *In Dumineci şi Sărbători* dimineaţa la ora 8½ Utrenia, în continuare la ora 9½ Sfânta Liturghie. La Liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului *Gheorghe Şoima.*

3. *Duminecă în 1 Aug. 1948,* servesc: prot. Mihail Neagu, Octavian Mureşan şi cons. Gheorghe Secaş; diaconii Iosif Bolog şi Vasile Gârau. Predică: *co s. Gh. Secaş*

4. *în 6 August 1948 la Schimbarea la faţă,* servesc: Prot. Mihail Neagu, Octavian Mureşan şi preotul Anatolie Scurtu; diaconii: Iosif Bologa şi Eugen Muntean. Predică: *prot. Mihail Neagu*

5. *Duminecă în 8 August 1948* servesc: prot. Mihail Neagu, Oct. Mureşan şi prof. Dr. Grigorie T. Marcu; diaconii: Ioan Circov şi Vasile Gârbu. Predică: *prof. Dr. Grigorie T. Marcu.*

6. *Duminecă în 15 August 1948, la Adormirea Maicii Domnului,* servesc: Prot. M. Neagu, Oct. Mureşan şi preotul Ioan Langa; diaconii: Iosif Bolog şi Vasile Gârbu. Predică: *prot. Mihail Neagu.*

7. *Duminecă în 22 August 1948,* servesc: Prot. Mihail Neagu, Oct. Mureşan şi duhovnicul Nicodim Belea; diaconii: Iosif Bolog şi Eugen Muntean. Predică: *duhovnicul Nicodim Belea*

8. *Duminecă în 29 August 1948,* servesc: Prot. Mihail Neagu, Oct. Mureşan şi preotul Anatolie Scurtu; diaconii: Ioan Circov şi Vasile Gârbu. Predică: *prot. Mihail Neagu.*

Nr. 4895/1948 Bis

Notificare oficială

despre primirea în Şcoala de cântăreţi bisericeşti „Dimitrie Cunţan" din Sibiu

Şcoala ortodoxă română de cântăreţi bisericeşti „DIMITRIE CUNŢAN" din Sibiu, întemeiată în anul 1927, sub grija Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu, are menirea să crească, pe seama sfintei noastre Biserici, cântăreţi pricepuţi, conducători de coruri săteşti şi credincioşi luminaţi.

In afară de cântarea bisericească, elevii acestei şcoli primesc o educaţie religioasă-morală cât mai îngrijită şi au prilej să se iniţieze şi în câte o deprindere practică folositoare pentru toată viaţa lor. Programa şcoalei prevede cursuri de albinărit, pomărit, legumărie, agricultură raţională, etc.

Cu începerea noului an şcolar, Şcoala de cântăreţi bisericeşti din Sibiu se recomandă din nou celor mai aleşi fii ai dreptcredinciosului nostru popor şi cu deosebire acelora dintre ei, cari urmăresc să-şi creeze o carieră liniştită, o viaţă frumoasă şi pusă în slujba preamăririi lui Dumnezeu prin cântarea bisericească.

Tinerii, cari doresc să fie primiţi în această şcoală pentru anul şcolar 1948/49, îşi vor înainta cererile, până la 25 Sept. 1947, pe adresa: *„Direcţiunii Şcoalei de cântăreţi bisericeşti „D. Cunţan" în Sibiu"*, însoţindu-le de următoarele acte:

1. Carte de botez,
2. Certificat de naştere,
3. Certificat şcolar (cel puţin patru clase primare),
4. Certificat de bună purtare dela parohul local,
5. Certificat medical, dovedind că solicitantul nu sufere de boli contagioase şi nu are defecte corporale.

In această şcoală se primesc numai fii ai Bisericii noastre având vârsta de 15 ani împliniţi. Examenul de admitere se va ţi ea Luni 27 Sept. 1948, iar începerea cursurilor se va face Marţi 28 Sept. 1948.

Elevii primiţi vor aduce cu sine: două schimburi, haine de pat (saltea, pătură sau plapomă, perină, două rânduri de cearceafuri), două ştergare, etc., cuţit, furculiţă, lingură şi o ceaşcă pentru ceai. Tacâmurile trec în proprietatea şcoalei. Fiecare elev va aduce cu sine şi o pereche de pantofi simpli de casă, spre a-şi cruţa încălţămintea

Uniforma şcoalei este costumul naţional românesc.

Taxele de întreţinere pentru anul întreg este de 12.000 Lei care se va achita în trei rate de câte 4000 Lei fiecare.

Pentru întreţinerea în internatul şcoalei, elevii vor preda economutului; 125 kg. făină de grâu cernută, 120 kg. cartofi, 5 kg. untură de porc topiită, 2 kg. ulei comestibil, 4 kg. brânză de oaie, 10 kg. fasole uscată, 10 kg ceapă, 60 ouă, 2 kg. săpun, 1 buc. ştergar de vase de 60 cm. lungime.

Din 125 kgr. făină de grâu, 25 pot fi înlocuite cu 40 kgr. făină de porumb.

Fiecare elev va mai achita la înscriere următoarele taxe: Lei 500 pentru baie, Lei 300 pentru spălat Lei 400 pentru stricăciuni, Lei 300 pentru bibliotecă. Total: 1500 Lei. *Atragem atenţia tuturor elevilor că nu vor putea fi primiţi în internatul şcoalei înainte de a face dovada achitării integrale a taxelor în bani şi cel puţin a unei jumătăţi din alimente.*

Direcţiunea şcoalei îşi rezervă dreptul de a mări sau micşora taxa de întreţinere după cum vor fi preţurile pieţii.

Cursurile durează *trei* ani de teorie şi *un* an de practică.

După absolvirea şcoalei se eliberează Diploma de cântăreţ bisericesc. Pe baza acestei diplome cântăreţii bisericeşti vor fi retribuiţi din bugetul Statului cu un salar lunar fix. Această măsură s'a pus în aplicare încă din 1 Aprilie 1937 şi astăzi sunt retribuiţi lunar aproape toţi absolvenţii şcoalei. Pe lângă aceasta, cântăreţii vor avea uzufructul sesiunii cantorale, obţinută din reforma agrară.

Onorata Preoţime e poftită a ceti această Notificare credincioşilor noştri în sfânta biserică în trei Dumineci consecutive şi a îndemna părinţii să-şi trimită fiii buni la Şcoala de cântăreţi bisericeşti.

Totodată mai dispunem Oficiilor parohiale spre ştire şi strictă conformare următoarele:

a) Parohiile care angajează absolvenţi ai Şcoalei de cântăreţi din Sibiu, până la introducerea acestora în statele de salarizare, să le asigure din casieria parohială un salar lunar potrivit, conform hotărîrii Aadunării eparhiale din 1933 emisă de Noi cu Nr. 6621/933.

b) Cântăreţii cu diplomă dela Şcoala de cântăreţi din Sibiu să fie angajaţi pe lângă cei bătrâni *calificaţi* din parohiile noastre, Consiliul parohial având obligaţia să le asigure jumătate din uzufructul sesiunii cantorale.

c) Cântăreţii cu diplomă dela Şcoala de cântăreţi angajaţi în parohii cu cântăreţi necalificaţi, să se bucure de dreptul de a ocupa strana dreaptă, având Consiliul parohial îndatorirea a le asigura două treimi din sesiunea cantorală şi din toate venitele cantorale.

Posturile de cântăreţi bisericeşti devenite vacante nu se vor mai putea întregi decât cu absolvenţi ai Şcoalei de cântăreţi.

Parohiile noastre, care dispun de mijloace materiale, întrucât vor avea tineri săraci dar dornici de a ajunge cântăreţi bisericeşti, sunt poftite a vota pe seama acestora taxele de întreţinere la şcoală.

Cunoscând că Biserica are lipsă de fii treji şi luminaţi, care pot fi atât de minunat pregătiţi pentru misionarismul dumnezeeştilor sale învăţături şi în şcoala noastră de cântăreţi bisericeşti dela Sibiu, apelăm la iubita noastră preoţime şi la bunul nostru popor, să nu nesocotească chemarea de faţă, ci — dimpotrivă, — să facă din ea o datorie a sufletului.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti dela 6 Iulie 1948.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 4734/1948.

Comunicat oficial

Sfântul Sinod a dispus prin decizia cu Nr. 830 din 18 Iunie a. c. privitoare la inscripţiile din pisaniile bisericilor cu caracter dinastic şi anume: „Toate cazurile de pisanii cu numele foştilor membrii ai familiilor domnitoare vor fi semnalate On. Minister al Cultelor spre a le cerceta prin organele sale şi a lua măsurile de rigoare".

Oficiile parohiale sunt îndrumate a se conforma dispoziţiunilor arătate, iar P. C. Protopopi vor raporta aici despre executarea acestui ordin.

Sibiu, 10 Iulie 1948.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 245/1948. 2—2

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. I TELIU din protopopiatul Oituz, jud. Braşov, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegr. Român.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariul dela Stat, conform gradului de pregătire.

2. Locuinţă în casa parohială cu 4 camere, bucătărie, bucătărie de vară, grajd şi şură în stare bună.

3. Sesiune parohială de 3 jug. ¾ st. p. arabil şi 7 jug. fânaţ.

4. Patru stânjeni de lemne de foc transportaţi în curtea parohială.

5. Stola obişnuită în parohie.

Obligaţiuni:

1. Cel ales va predica în Dumineci şi sărbători în mod regulat.

2. Va preda catehizaţia la elevii dela şcoala primară din Teliu şi Teliu-Vale

3. Va lucra în mod activ cu societăţile religioase din parohie: Reuniunea femeilor şi Societăţile tineretului.

Cererile de concurs, împreună cu documentele prescrise, precum şi binecuvântarea de candidare din partea P. V. Cons. arhiep., se vor înainta Oficiului protopopesc Oituz, cu sediul în Tg.-Săcuesc, jud. Treiscaune, în termenul prescris.

Concurenţii se vor prezenta în parohie într'o zi de Duminecă sau sărbătoare, cu încuviinţarea prealabilă a Oficiului protopopesc, spre a liturghisi, predica şi a face cunoştinţă cu poporul.

Oficiul protopopesc Oituz, în înţelegere cu Consiliul parohial din Teliu.

Tg.-Săcuesc, la 27 Mai 1948.

Ioan I. Rafiroiu
Adm. protopopesc

Redactor responsabil: Prof. Dr. EMILIAN VASILESCU

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane Sibiu